

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NUM. 135

BARCELONA: DIMECRES 17 DE MAIG DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANÚNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flores, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre): 1 pta. al mes; 10 ptes. al trimestre; 30 ptes. al semestre; 100 ptes. al any.
PAQUET DE VINTICINCH NÚMEROS. 5 ptes.
Annuaire, esquelas, remittes y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a las sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncis del dia
Sant Pau de Bays, confessor
Santa de demà: Sant Feliu de Cantallit, cf., y Santa Clotilde, m.
Quaranta horas: Avuy acaban a la iglesia de Sant Miquel, de Religiosos de Sant Geroni.—S'exp-
post a las sis del matí y se reserva a dos quartes de vuy de la tarde.—Demà començan a la igit-
glesia de Sant Vicenç de Paul.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostre Senyora dels Desamparats, en el Pl. de Sant Agustí.
La Missa d'avuy: 8 de Sant Pau de Bays, cf.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 16 maig
Hores d'observació: 8 matí; 8 de la tarde.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 755.60;
755.55.—Temperatura: Màxima: 28.8 sol; 20.8 ombra. Mínima: ref.: 9.4; 11.6 ombra.—Termòmetre
tipo: 19.0; 18.4.—Pluja en 24 horas: 0.00 mm.—Aigua evaporada en 24 horas: 5.46; 0.00.—Grau
d'humitat: 63; 60.0.—Vents: Direcció: ONO. SO.—Velocitat per 1.º 2.º 3.º: 2.2; 2.2; 2.2.—Estat del cel: Despe-
jat.—Nevada: 0.00.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, 4 h. 52 m.—Puesta, 7 h. 1 m.—Lluna plena: Sortida, 8 h. 10 m.—Puesta, 6 m. 5 m.

LA SENYORETA

D.ª María de las Mercés Juncadella y Tort

morí el dia 12 del corrent

(A. C. S.)

Sos desconsolats mare, germana, oncles, cosins y demés parents, al recordar a
sos amichs y coneguts tan dolorosa pèrdua, los hi pregan que la tingan present en
sas oracions y se serveixin assistir als funerals que en sufragi de la seva ànima se
celebrarán a la parroquia de Santa Agna lo divendres, 19 del corrent, a las deu del
matí.

No s'convinda particularment

Lo dol se dona per despetit

Catalans y castellans

III
L'aràbich no aprecia la casa y si tin-
mes literatura de teatre per horas, lo
casero seria'l tipo còmic ridícul y des-
preciable: l'aràbich parla ab despreci
del habitant de la casa al «Ahl-el Ma-
har» ligat a las parets com lo cargol a
la cloaca. Lo beduí dins sa tenda tei-
da de llana, en lo tros sorrench en que
pasturan sos romats, se sent l'home més
lure de la terra ab certa noble inde-
pendencia, ab cert altiu despreci de las
necessitats materials a que ho sacrifican
certa gent d'altres pobles y d'altres
nacions. Vici y virtuts en diferència.
Jo no sé si això es la causa històrica
del fet estrany del estat de la casa en lo
entre y mitjà d'Espanya.
Madama d'Aulnoy visitant per Espa-
nya, descriu las grans extensions desor-
tes sense un arbre, sense una casa, ab
«ventas» y hostals com los que descriu
Cervantes, ab las habitacions tro-
doditas, «ahont s'hi ha d'entrar ab llum
de ple mitjorn», sense més xamaneja
que «un forat el sostre» com en totas
sas habitacions prehistòriques; y aqueix
estat de la habitació substeix avuy,
tant per dotzenas los pobles que
están encara en lo període de la cova ar-
quifaló que poblan barracas com los
de Schlöman descriu que eran las de
troya y de Micenes en lo període preho-
rèich: ab cuberta de terra, ab llindars
brançals de fusta...
A Madrid, diu la viatgera francesa,
sas casas son de terra y de macons (es-
trutura aràbica), y quan se vol parlar
d'una casa en la que res hi manca, se
diu que té vidres. Avuy, y això ho ha
en Mariano de Cavia, a Madrid se
vesteix bé y s'habita mal, y a Barcelona
se vesteix mal y s'habita bé.
Lo beduí no regoneix als poderosos,
lo rey del desert, digué lo califa Omar,
en los oradors y'ls peus. Y això no
és més que'ls precedents d'aquesta
ortoria que substitueix a Espanya al
pensament.
Lo poble aràbich no es investigador,
racional ab una certa mena de fatis-
me, aquesta virtut tan «aràbica», aló
del general «aràbich», aló de las
circunstancias.
L'aràbich no s'admira ni reflexiona, y
davant de lo extraordinari diu tan sols:
«Deu es potent», y després d'expressar
unas opinions contradietories no arri-
ba a una conclusió, exclamant sols: «Dou
ho sab».
Los aràbichs, diu August Muller en
la Historia del Islamisme, «enenen una
omní antipatia a tots los que parlan
altre idioma; los hi es sospitos y repul-
lats, sino digne de despreci com a bar-
tore, tot aquell que no parla aràbich».
Així recorda la sèrie d'insults a la len-
gua y literatura catalana vomitada eg-
nat desde Madrid. A Madrid passa lo

mateix: l'alemany y l'inglés son apres-
lo francés es pobre, l'italià es afeminat
y las demés llengües o son de pobles
salvatges o d'indies despreciables del
castellà, com l'euskari, lo portugués y l'
català. Y aquest despreci primitiu arri-
ba en aquest país fins a la Direcció de
Comunicacions, fins al Santuari de la
Esenyansa y fins al Sancta Sanctorum
de l'Academia de la Llengua.
Jo n'hi trobo més de deixas encara
fetas a Espanya pel poble aràbich: lo
sentiment de la sèrie que'ls estran-
gers observan en aqueixa terra, que con-
serva la llegenda negra de la Espanya
inquisitorial, dels autos de fe, dels tor-
ments... tradició castellana que conti-
nia als nills d'Europa la historia trista
de Montjuich comprovada per descubi-
ments encara «sub judice». L'aràbich tam-
poch casi may rin.

La concepció del beduí es entera, ab-
soluta, abstracta poch, pero ab intensi-
tat, sense matisos, aqueix sentiment de
la unitat que no distingeix pobles, ni
rassas, ni climas, aqueix sentiment de
lo absolut que feu de la civilització arà-
bica la conquistadora del Egipte, de la
India, de la Persia, de la Siria, del Nord
d'Àfrica, de Sicília, d'Espanya, donant-
los hi casi un sol art, una literatura, un
sol govern, aqueix mateix sentiment que
feu del poble castellà lo dominador de
la América y hi sigut la causa eficient
de sas vergonyoses pèrduas, gastant hi
xixotescament l'últim home y l'última pe-
sseta, sense salvarne l'honor, l'honor
castellà, del que tantas vegades per telé-
grafo se'n digué que restava immaculat.

H.
Viure morint

Dos anys fíya que'l senyor Anton vi-
via entre coixins y matalassos retut per
un atach de feridura, quan hi caygué
sa muller, la Pauleta, sa manyaga cuy-
dada, ferida del propi mal com si se
escarnissen; ab el mateix entulliment y
la mateixa impossibilitat seva Sitras-
torn hi bagó en la familia per la des-
gracia del senyor Anton y consabut en-
renou de pà per l'acomodament del
malalt, més jironen y més trastorn va
aconseguir encara l'imprevist atach de
la senyora Pauleta. Perque la senyora
Pauleta, aggre y petita, denudida y
tot, era belladíssima com un argent-viu,
puntu, com un esquirol, ab un
trast-jorra com un esquirol, ab un
atimament pera la organizació dels que-
fers domèstics y una llestesa pera exe-
cutarlos que ni la precisió d'una màqui-
na. D'aquell desfet, com era natural, lo
senyor Anton fou entre'ls propis que
robó més ferma la punyida, sobretot
quan entengué que'l senyor metge's or-
donava la separació de cosos més rigo-
rosa. Aprés de cinquanta anys de vida
matrimonial un divorci de tan trista
mena ha d'esqueixar per forsa las en-
tranyas!... Però'l temps aná estampant
el cop y el cambi de vida, majejantlos
de moment y distreyentlos aprés ab son

trastals y sas reformas, atemperá més
sa cruessa.

A n'el senyor Anton l'havien deixat
al davant, a ne l'arcoba de la sala que
treya al carrer, porque li agradava'l so-
rell, el brigit de la gent y del tràfec.
Allí li recordava sa joventut, un xich
bullanguer, sos afanyos pels negocis en
la etat madura y sas rioleras esperan-
sas al assolir la vellesa, una vellesa pa-
cífica, somnis que li feyan mantenir ar-
dent encara aquell amor de la vida, quin
caliu no s'esvaeix fins a la darrera ho-
ra, ablanitl ensemps lo crudel estat de
sa situació. A la senyora Pauleta l'acon-
duhien l'arcoba del darrer, més quiete
sinó tant alegre com la del davant,
puig donava la galeria als jardins d'un
antic casal nobiliari, poblat de grans
arbres y cuberts d'ancells, quin conjunt
a l'hora del sol y vist desde'l fons del
apoyento, produhia l'efecte d'una deco-
ració de teatre.

Més, apesar del balsem del temps y
del canter de las ocupacions d'aquells
dies, quin tràfec els embargava'l sen-
tits, la ferida de la separació de cosos
se'ls fou als paralitichs tan sensible,
que hi gemegaven com a nens. Tractan-
los com a tals, donchs, las sevas dos fi-
llas y el seu únic fill, els enganayen
ab seductores promesas, que no pensa-
van en complimentar, pero que soste-
nian pera consol dels afligits vells, mo-
dificants y estrafentils ab estudiats
allargos.

En tant, els pobres vells, ja que no
veures, puig el manament del metge era
dictat en absolut, procuravan sa relació
y s'posavan en intel·ligencia, encare
que indirectament, aprofitant de tots
els medis. Ja de bon matí, el primer
que s'levava d'abòs, trucava ab el
puny a la paret, esperant que l'altre
correspongués a la senya. Si no respo-
nia, era senyal que no s'havia despertat
encara, y renovava'l truc d'estona en
estona; quan responia, era prova que es-
tava bé, que continuava sens novetat,
que d'aquells llarchs y aburrits jorns
ja'n sumavan un mes al compte...

L'hora del xocolata era un amohino
pera la feynadura... Tots la feyan pre-
guntas, tots la omplian d'observacions,
tots la entevanavan ab sas caborias. Vol-
lian saberse mutuament que passaren
el dia d'abans, com havian mort las ho-
ras, si eran distrets, si se'ls havia fet
ourt, on que havian pensat... si s'anyo-
ravan... La feynadura, en els primers
temps, anava y venia d'un cap de pis
al altre, com una llenadora, contestant
a n'ells, responant a n'ella, tornant a
preguntar y a contestar cent vegades;
més, li apuraren la paciència al mani-
festarshi exigents y, d'açort ab els pro-
pis y sens consultarho als interessats,
ja'ls responia per son compte. Pel dinar
era una comedia, ademés del repertori
de preguntas referents a cada plat y a
si'l menjaven o no de gust; ademés del
enfiliat de subtils y passatemps com
las de comptar els signos que'ls ha-
vian correspost en la carn d'olla, las
galets de la escudella o las mandongui-

llas dels escaldums, preguntas y repre-
guntas que brodavan ab minuciosos de-
talls y s'entretienan en un comer de
requisits, en cambis y endosos de lo que
mutuament consideravan leminerías,
revestits de tal candor, tan ingenua-
ment expositos, que adhuc las personas
del servey hi esclataven a riure. «Tenin
aquesta cueta de moltó, portuela a n'en
Ton, que n'es molt mal.» «Senyora Pau-
leta, el senyor Anton me fa dur aquest
pedró de la gallina, que diu que a ne
vosté li agrada.» «Si que m'agrada.
Pero, mireu'l posturero com se'a recor-
da!...» «Ah, tu, mira, aquesta poma me
la partirà ab en Ton, mitja cada h... y
sinó...» Agra'hi sa finesa'l senyor An-
ton, evitant de passada un tall de
pera, o ho feya veure ans la minyona,
que pera'l cas era igual, y la senyora
Pauleta s'posava tan cufoya, que fins
li espurnavan els ulls.

Malgrat aquestas distraccions, a n'els
pobres paralitichs s'els feyan tan llarchs
els dies, a mida que passava'l temps,
que ja començavan a migrarshi. N'ls
perdiachs que llegia a n'el senyor An-
ton el seu fill, a estonas perdudas, ni las
xafarderies de vehinat, ni l'horeta de ro-
sari ab que las noyas distreyan a la se-
va mare, els bastavan pera desennu-
jarlos. «Si al menos poguessem estar
junts!...» se d'yan. Més la condemna de
la separació de cosos, ordenada pel se-
nyor metge, convenia s'estés encara vi-
gent, segons parer facultatiu y'ls propis
atemperavan la frior del desagraciats in-
ventant noves excusos. Aquest estat de
dubte, violent y neguitós de sí, congria-
va entre abòs vellets una mena de ge-
losia, que no era en son fons altra cosa
que la disressada manifestació de llur
intern desig. Tots se cansavan de lo
que veyan, tots se fastiguejavan de lo
que tonian, y ab ajogassadas criatur-
as, l'un anyorava, més que anyorar,
glatia per lo de l'altre. Lo primer llamp
d'aquella innocent tempesta va provenir
del senyor Anton. Volia'ls retratos dels
seus fills que tenia en la seva arcova la
senyora Pauleta. Que si, que no, que si
ella hi té dret també, y l'arch de Sant
Martí sols assenyolal' bon temps quan
acordaren els propis que posseïessen res-
pectivament els retratos d'ya per altre,
en tant se'n feyan de nous. Dels retra-
tos ne vingueren els quadros, dels qua-
dros las escarpadas, de las escarpadas
alguns dels mobles, dels mobles las il-
lustracions, de las ilustracions... quin tra-
gi, quin eurenou se'ls en venia a sobre
si el tacte del noy gran no posa tréva a
sos capritxos!...

Fins pretenian cambiar d'arcova, la
Pauleta per gosar ab tot alló que'l li
feya dir del carrer, aqueix crits, aqueix
cants y músicas, aqueix fresseig y bul-
lici, variats de matisos a cada hora; y
l'Anton per lo qu'ella li feya saber dels
jardins de la galeria, amarat de sol, ru-
brets de magnólias y tarongers, acó-
cias y pebreras, joch d'infinidat d'au-
celles, que saltironejavan entre sas fu-
lles, sempre rellent, y quis vells, al
caure'l vespre, aparentavan desde'l fons
de son llit, segons deya ella, com una
grossa y espessa pluja. Tant amunt van
arribar en sas pretensions, els malha-
tats vellets, que sos fills, comprenent
que la causa de son malestar provenia
de l'absoluta separació de cosos, reca-
baren del senyor metge com passable
transacció, la venia porque de tant en
quant se visitessen. «Una estona cada
diumenge»—la digué'l noy, y'l marcit
rostre dels vellets, s'innudá totuana
de sentida joia.

Ja pel matí del primer diumenge sem-
blá com si a n'aquell pis y més especial-
ment en l'apoyento de la senyora Pau-
leta, s'hi celebrés un acte extraordinari.
Se li mudaren las cortinas de l'arcova y
els transparents del balcó, li aixugaren
els mobles de la sala despullant de la
disressa a la silleria; s'encongueren las
llantietas de la escarpada, se cambiá la
roba del llit, guarnint ab cobertor ab
puntas, y adhuc a la malaleta, pera que
la galeja davant de son epòs, tanta
mesos anyorat, pel qu'hi migrava y fo-
nia, la vestiren ab lo mellor y més en-
flocat del armari.

En havent dinat y a l'hora assenyala-
da, s'hi presentá'l senyor Anton, en-
duhit en brassos de sos fills, y sostingut
per una talla de llenol gran, amitijsa-
da y en doble. Al encararshi dos ve-
llets, la escena que va tenir lloch, im-
posant y sorprenent als propis, més que
patètica, fou trista. «Pauleta!...» «An-
tonet!...» Las fonts de sos ulls comen-
saren a regalar, estroncadas de temps en

temps per esgarriús singloteig, y'ls po-
bres jayos, com si en la repentina modu-
lació de sos noms hi haguessen posat
tots els sentits, se quedaren muts bona
estona. Ja calmats pels encoratjaments
de los fills, s'allargaren y estranyen-
las mans, tot contemplantes ab endali-
ment a través del tel d'humidosa llum de
las retingudas llágrimas. Quans els ro-
vingué la enrahonadura, la empren-
gueren ab tanta furia, malgrat sa difi-
cultosa dicció ocasionada per son mal,
que n'ls donavan tréva pera escoltarshi.
«Vaja, prou per avuy, eh?...» observá'l
noy, quina posició engorrosa, aixís a
n'ell com a las sevas germanas, comen-
sava a fersels insostenible. «Una mi-
queta més!...» «Una miqueta més!...»
els vellets deyan. Se prometeren que
no s'oblidarian, com dos tendres enamo-
rats, s'allargaren las mans de non, be-
stiaslas pudorosa, gayrebé d'ama-
gatiús; y ab recança no dissimulada, se
deixá conduir el senyor Anton al seu
llit, tot despedintse de la Pauleta, ab la
quina cambiavan els «adeus» de mine,
lo y espurnantlos alhora el somic en
els ulls, tal com si'l plor ja'ls anés a
rompre.

Per la festa vinenta, la Pauleta torná
la visita al seu Antonet, trasbalsantshi
ab una mena d'armatosta construida
pel noy, lo que permeté que la sentada,
ab gran contentó dels jayos, no's fes-
tant curta. A pesar del entorpidiment de
sas llengüas, garlavan ab tal garbo, y
s'entienan ab tanta rapidesa, que sem-
blavan dugos cotorras. Tota l'historia
del matrimoni, desde'l prolech de sas
relacions fins al epiloch de sa funesta
malaltia fou recorreguda. Fall per fall,
lletra per lletra, entre paréntesis signi-
ficatius, asombrosos admiracions, ingé-
nuos retrats, goigs y planys, riallas y
plorallas. Tant bé'ls sentá la visita, que
no pararen fins a obtenir del noy, ab in-
tercessió de las sevas germanas, que sols
en senyalés una en dia feynar, la que
fon anomenada «de moda».

Menos feixiga aixís la carga de la
separació de cosos, el senyor Anton y la
senyora Pauleta, per habitut o per con-
formitat, s'anayan acomodant a n'aque-
lla vida, fins al punt de considerarshi
felissos.

Peró, lo que son las cosas... Passá'l
temps, tombá l'any, quan menos s'ho
creyan, precisament quan tractavan de
celebrar sas bodas d'or ab tota la cerimo-
nia, repeti l'atach al senyor Anton, y
en pochos dies, malgrat l'empoyeo del
metge, que's multiplicá y ha regirá tot
pera salvarlo, la separació de cosos fou
absoluta.

Enterraren sigilosament al pobre tu-
llit, ajustant portas y trastojant de pun-
tetes al endurshen el bagul, porque no
n'hagués esment la malaleta; més, al
quart dia, com l'imitació dels truchs del
matí, dels que se'n cuydava la minyona,
no satisfeya del tot a la senyora
Pauleta, puig que ab tot y esser trachs
no eran els mateixos, com els cambis de
requisits a l'hora de dinar, si be eran
cambis y requisits, la manera y adhuc la
elecció de la vianda no corresponian al
darné del seu Anton, fentla restar en
dubte, que aumentava més encara al
observar la tuitida la tibatort dels ros-
tres de sos fills, ademés d'altres details
de casulá carícter, se vegeren obligats
els propis a comunicarli la fatal nova...
al innovarli per via de precaució que'l
senyor Anton estava malalt, ja no vol-
gués que acabessen.

Mogué'l cap, somrigué un xich, un
somiure confós, que bé podrian anome-
narlo de dol, obrí'ls ulls, deixant anar
galtes avall, llisquentas per son propi
pés, dugas llágrimas ja fetas, y apre-
tant las mans de sos fills, ab solennial
encaixada, los digné, comosa y sorpre-
nentos:—Ja ho sé!... No m'ho haveu
de dir!... Fa quatre dies que se
l'han endut!... Lo cor no enganua!...
Ara si que será certa la separació de
cosos... emporé la del esperit!...

Y sos fills, ab lo cor treucat, li elo-
gueren a petona els llavis.

Mitj any aprés, ja beguda de carn
per l'anyorament del seu Anton y'l can-
sanci d'aquella vida afegida del tot des-
de alabaras, entregá l'ànima a Deu la
senyora Pauleta... En sas darrerías sols
demostrava un plany... el plany de no
haver finat al mateix acte qu'aclucá'ls
ulls el seu Anton, afegint, ab una ven
com d'ultra-tomba:—Ja vinch, Anton...
Ja vinch, pera reunirme ab tu... en
aquest mon del esperit... en aquest mon
del esperit, ahont la unió de las ànimas

es infinita!... Digne, decantá'l cap,
aclucá'ls ulls, s'hi creuá de brassos y's
despedí d'aquest mon ab un sospir,
llarch, tot llarch, com que feya angü-
nia!

JOAN PONS Y MASSAVER.

Contribució odiosa

A ben segur que'l públich no s'haurá
fixat en la transcendencia que per ell
enclou lo dit en una gazetilla d'aquellas
que's portan redactadas per un igual a
las redaccions dels diaris y que aque-
tas fa pochos dies publicáren.

Com si no's tractés de res interessant,
se participava que s'havien posat a la
venta los sellos que d'aquí endavant
exigirá lo Colegi de Metges, y que no-
salties hi afegira: pera son profit. La
generalitat el llegirho se degueren d'ir-
está bé, aném per una altre noticia; sens
pensar que a quella sellos constituirán
una nova contribució que s'imposi al
poble, contribució que pujará a tres pe-
ssetas per cada certificat facultatiu.
Perque ha d'entendres que cada certi-
ficat extés per un metge, s'haurá de pa-
gar: primer, l'import del paper sellat;
segon, l'import de guerra; tercer, los
honoraris del metge o metges si s'nece-
ssita més d'una firma; quart, la contri-
bució nova: un sello que costará tres pe-
ssetas.

Ja sentim las exclamacions, ¿per qué
ha de servir aquest sello? y'l metge tin-
drá de contestar: ha de servir... ren-
ja venç... nos hi obligan.—Bé, però
que vol tirab això?—Donchs que aquest
sello es pel Colegi dels Metges; y'ls in-
teressats, los uns callarían per prudén-
cia, altres ab més franquesa dirán tot
arrosent las espantillas y a mí que'm
conta d'això; si vostés tenen un Cole-
gi, ¿per qué no se'l pagan vostés matei-
xos? La resposta com que será de sentit
comú no tindrà réplica, y'l metge, enro-
gidas las galtes, haurá de donarshi la
raió. Si l'interessat ho pot fer, satis-
fará l'import de las tres pesetas y si es
pobre... ¡ah! si es pobre allavors lo me-
tege farà lo que fem los metges dels po-
bles, moltes vegades: treballar y no co-
brar, pera recomensarshi en part lo
dispendi de la nova contribució imposa-
da a la forsa pel Govern y acceptada ab
gust per una petita part del cos facul-
tatiu; però que a la fi, trist es dirho,
per la poca energia y cau mica de viri-
litat de la gran massa de metges, tota
haurém de passar pel adressador. Ser-
m beccantats y pochos vegades ab tant
justificat motiu.

No's hi pensém cap mica en calificar
la imposició del sello de tres pesetas pel
sosteniment del Colegi de Metges, de
contribució odiosa; puig ¿perqué'l pú-
blich ha de sostenir un cassino en la ca-
pital de la provincia pera que s'hi re-
cobrin uns quants, pochets, metges
desvagaets? Si se vol sostenir un pis ben
amobat, ben alfombrat y ben il·luminat
a las nits, ab oris ben engalonats ¿per-
qué no l'hem de pagar nosaltres matei-
xos, los que vulgan, y no que s'obligui
al públich pera que sia el qui ho fassi?
Es altament vergonyós pera la classe
mèdica recorre a n'aquest extrem; ade-
més de que's cometerá una verdadera
injusticia, puig si'l Govern, que's molt
dir, fa pagar al pobre lo paper sellat a
des centims, lo metge, que ha d'esser son
amich y son protector, l'hi exigirá tres
pesetas! Subleva l'ànima lo pensarho
tant sols.

Avuy, que tant avoyt se necessitan
certificacions facultativas ab caràcter
oficial, sempre que'ns trobem en lo cas
d'haver d'exigir lo sello, per endavant
donarem la raó al interessat, fent con-
star nostra protesta, com la fem constar
per endavant públicament, preveint
que potser, no hi haurá prou caràcter,
ni enterea suficient pera rebutjar una
contribució que será la més odiosa de
totas.

DR. MARIAN SERRA.

Canet de Mar, 12 maig 1899.

Notas políticas

El compromís de Casp

Aquest si qu'es un veritable compro-
mis. Venen las elecciones d'Ajuntaments
y la gent de Casp, cumulant extricta-
ment las lleys, constitueix las mesas
electorales en la forma deguda, y ho fa
tot com si las elecciones anessin de debó.

LAS COMARCAS

La Selva

BLANES.—Després d'alguns dies de exercicis espirituals, lo dijous passat, dia en que l'Església celebra l'Ascensió de Nostre Senyor, s'acostaren a la Taula sagrada a rebre, per primera volta a Jostis Sagrat, 48 noies i 64 noys d'aquesta pintoresca vila.

L'altar major estava artísticament adornat pel senyor Vicari. A las 7 del matí, se començà la missa, celebrada pel Rvnt. P. Bonaventura Mallol, director de la Casanoviciat de la Sagrada Família d'aquesta vila, lo qui feu una bonica plática a nostra estimada llengua catalana. Durant la missa i la Comunió, lo coro que tan acuradament dirigeix lo Rvnt. Joan Batlle, cantà algunes estrofes en l'honor del Santíssim Sagrat.

Per la tarda, a las 4, se començà la funció ab lo Sant Rosari i ab la continuació del mes de Maria. Després de haverse lluitat lo coro, sortí lo Rvnt. P. Mallol a fer altra plática als noys i noies, y'ls hi explicà ab veu clara y en lo nostre idioma, lo que significaven las cerimònies que fan als que batejan. Los hi recordà també lo que per boca dels padrins havien promès, fentlos allavors renovar las promesas que feren en lo baptisme. Acte seguit se procedí al jurament de totes las promesas, això es, que renunciaven a Satanàs y a totes sas pompas. Acabat lo jurament y després de haver lo coro cantat bonica quartilla, lo Rvnt. P. continuà la plática, ensenyantlos quinas eran las pompas de Satanàs y de la manera que ho havien de fer per apartarse d'ellas. Acabà la funció ab la repartició d'estampas, com a penya d'aquell dia tan feliç.

Costa de Ponent

SITGES.—La vaga dels mestres de casus y fusters continuà en lo mateix estat que en lo dia de son comens, sense que per ara prengui el camí d'entrar en vias d'arregllo, molt al contrari, los treballadors s'en van del poble en busca de feyna al veure la resistencia dels patrons. En general la opinió se mostra favorable als obrers.

Encara es l'hora que l'alcalde no s'ha pres la molestia de intervenir per res en l'assumpte, cosa que s'ha molt estrany, perquè las autoritats, quan arriban aqueixos casos, es quant han de mirar d'evitar qualsevol conflicte y buscar lo be de las duas

parts; aixís es que'l poble està molt disgustat.

En mitg de la major indiferencia varen tenir lloch las votacions de regidors; no per aixó deixaren de sortir molts vots de dintre las urnas cristal·linas.

Han sortit elegits los regidors de la següent manera:

Primer districte. Joan Planas, 114 vots; Mamel Coll, 113; Joseph Bartolà, 110; Severino Monserrat, 101.—Electors, 413.—Votants, 140.

Aquesta elecció ha sigut rebuda pel públic com una broma, com si's tractés d'una innocentada, perquè alguns dels elegits ni tampoch saben escriure.

Lo secretari s'ha agafat ahont ha pogut per treure una fornada a mida del seu gust.

Los s'gricutors han festejat al seu patró Sant Isidro ab un ofici solemne y prúdic. No pogué sortir la professió per causa de la pluja, qu'en aqueixa moments la donavan per l'amor de Deu.

Pel més de juny comensarà a treballar al teatre del Prado Lubrense, una companyia de sarsuela gran, composta de reputats artistes.

Se posaràn ab escena «La Marsellesa», «El Juramento», «Otelo», y altres del repertori antic y modern.

Pel dissapte pròxim està anunciat al teatre del Retiro, lo drama d'en Guimerà, «Terra baixa», que serà desempenyat per la companyia que dirigeix don Frederich Parrenyo.

Descaradament s'està estirant l'orella al gat; de continuar aixís, no podrém sortir de casa sense entrebancs ab una timba, y la vigilancia segons diuen, no es més que una camamà.

Priorat

CORNUDELLA.—Una tristíssima cerimònia va tenir efecte lo dia 12. Víctima de la malaltia contreta, a la guerra de Cuba, va morir lo repatriat Ignasi Gil y Domínguez, deixant a sa família en lo més gran desconsol y en la major pobresa, puig lo de-graciàt Gil era sa única subsistència.

Que carlas paguem las disbauxas passades!

L'enterró del infeliç repatriat va tenir

efecte lo referit dia 12. Tota la població se associà al dol: la societat coral «Lo Cor», a la que pertanyia'l finat, ab l'estandart assistit al enterro, portant tots un llas negre al bras.

Poca estona abans, reunits al Teatre Soler, se dirigiren a casa del difunt, depositant a sa caixa una corona de flors naturals.

Los demés repatriats acompanyaren també a son amic perdut, inspirant la més gran llàstima alguns d'ells que'ns temém farían la mateixa fi.

Al ser al Cementiri, lo president de la societat coral, en Baptista Olivé, digué sentidas paraulas en elogi del difunt y donà las gracias a la població per lo caritatiu acte en que havia pres part.

Descansi en pau l'ànima del infeliç Ignasi Gil.

Ampurdà

LA BISBAL.—Gracias a Deu ja s'han passat las eleccions, qu'es una de las cosas que més penx ens dona als catalanistas, perquè en ellas no hi veyém ni espontaneïtat, ni convicció. Aquesta Associació ha patrocinat unes candidatures dels elements sans de la població, entre las que hi han figurat tres senyors i cains las satisfacció d'haver obtingut las majories, ab tot y haver treballat desesperadament unes eleccions que's diuen republicanas y son dirigits per uns senyors polítics mitja figa y mitja rabim, actuants de caiches y cansants d'un dèficit municipal de seixanta mil pessetas en l'Administració de Casa la vila.

Alta Montanya

CAMPRODON.—Presas ab forsa empenyo, acaban d'electarse las eleccions municipals, quedant elegits per ocupar las cinc vacats, los següents: Miquel Vila, Joseph Contreras, Llorens Barné, Joan Morer y Joseph Planells. Son sempre aquestes llinyas, planteig de dissenccions y rencors dintre'l poble, que cap profit donan.

Lo dia 11 del corrent morí nostre estimat amic, Casimir Ribó, fill del director de la fàbrica dels senyors Sureda y Pedrol. Era'l finat un minyó de totes prenas y tenia aquí y té sa família arrelada moltes simpatias; bona prova d'aixó, va ser l'enterró que fou una manifestació de dol de tot lo poble.

Lo cadavre fou portat a brassos per los seus companys y altres tants aguantavan las cintas que penjaven de la caixa.

Hi assistiren també molts treballadors de la fàbrica y molt jovent, tots ab atxas. (Q. A. C. S.).

Rebi sa família nostre mes sentit pèsam.

Gazeta de Teatres

Eldorado

Ab motiu del benefici d'Antonia Garcia, la millor actriu indiscontiblement d'aquest teatre; y després de fer aquesta una verdadera creació del tipo de generala en la producció de la comedia de Ramos Carrion «El bigote rubio», s'estrenà dilluns la sarsuela en un acte de Julià Andrade, música del mestre Fernández Caballero, titolada «Curriya», que fou escrita espressionament per la senyora Garcia, qui va estrenarla a Madrid.

L'obra no té cap ni pens, es a dir, l'hi falta argument, desenllaç y altres cosas que's farien imprescindibles sino's tingué en compte que la obra no té altre objecte que lo de posar de relleu las condicions de la caracteristica senyora Garcia. Y aixó l'autor ho ha conseguit del tot.

La música del mestre Fernández Caballero, tot y ésser d'alló més sentit y repetit es molt superior al llibre en tots conceptes.

En la interpretació s'hi distingí molt lo senyor Fernández en companyia de la beneficiada, qui donà una bona prova de lo que ha valgut y val, y'n rebé una altra de las moltes simpatias que compta per part del públic del teatre de Catalunya.

Novetats

En la primera representació de «Les mousquetaires» tota la companyia treballà ab desenvoltura y bona voluntat; per altra part la gatada que constitueix l'argument, va acompanyada d'una música tan inspirada y espontània que's presta a que los artistes descompenyin la obra ab gust.

La orquesta en general s'estigüé be, com que segurament tots los que la componen coneixian de sobras la partitura; pero qui acredità com may sa bona escola, son gnat d'artista y sa veu potentia y distil, fou lo bariton Majurel; en l'aria «Pour faire lo brave mousquetaire» y sobre tot al segon acte «Gris, je suis gris», que tingué de repetir en part. També's distingí lo tenor Lebarbidiere al cantar en terceto «Amon-reux», y Milles, Edélin, que fa una brava colegiala curieuse, Echaud y altres.

VARIETATS

ENDEVINALLA

Com lo princep Argus també tinch cent ulls; si'ls tanco, faig ombra, si'ls obro, faig llum.

La solució demà

TARGETA

Dolors Gasse

Formar lo nom d'una cansó catalana.

La solució demà

CUADRO NUMÉRICO

Substituir los punts per números que sumats horizontal y verticalment donguin lo número 20.

La solució demà

Solució a la endevinalla d'ahir

L'ENTRADA DE TEATRE.

Al jeroglífic comprimit

MARIANO.

A la zarada

SE-RA-FI-NA.

Espectacles

Teatre Català. Roma.—Avuy dimecres, segona Labora y Oris. Les claus de Gir na.—Concert per l'Orfèu Canigó y Lo coral del seny.—Entrada a la sala i pensat y a de l'ina. Al segon pla 2 rails. A tres quarts de nou. Demà dijous. Termini Catalana.—Benefici del Asil «aval La mitja taronja», concert de contrabaix per don Pere Toralló, concert don Pere Solans Lo marit de la difunta. Se despatxa en comptaduria.

Teatre de Novetats. Companyia de operas.—Avuy dimecres VII d'abono. Estreno de a opera en 3 actes del Mtro. Vasseur La Tím-bale d'argent. Demà dijous. A la obra. Se despatxa en comptaduria.

Eldorado. Teatre de Catalunya.—Avuy dimecres: El trabuco, El Papet, El let y Tonet.—El bigote rubio. Curriya.—El Fendrafu ambulant. Avui. Huesarte vivent. Atracció. Estreno a Espanya de Le Ballet volant debutant la notable troupe suíssa d'unes que executa en lo mon aquest espectacle. Se despatxa en comptaduria, para las cinco primeras representaciones.

Tivoli. Avuy dimecres, gran éxit: Cuanto de Xadras. Grans magias. Lo vinant di es come la de magis Urganda la desconocida, ab n u de orat. Se despatxa en comptaduria.

Nou Retiro. Temporada d'estiu. Bonifaci Tim-do.

Granvia. Avuy dimecres: De la piel del Diablo. La zarzuela nueva.—Los Borrachos.—Gigantes y cabezudos.

Quatre Gats. Fanzinella vos los difuna, dimecres y divendres nit. Dilluns y dimecres tarde.

Saló Magich. Rambla del Centro.—Visión fantástica y otras atracciones, todas las nites de nou a onze. Divendres para las familias.

Cinematógrafo Marti. Rambla d'Estadía, 3, jons y ojas festiva novas atracciones de totos los paises del mon. De 8 a 9 y de 9 a 11.

Sociedad Cinemática Internacional. Plassa de Catalunya (antiga armeria Estrech), Exhibitions. Gafas de 4 tardes a 12 nits, festins de 10 a 11 nits.

Athambra. Saló Sport.—Paseig de Gracia, 8 a 9 y 9 a 1.—Apostas a 250 pessetas.

Impremia «LA VEU DE CATALUNYA» Santa Mónica, 2.

SERVEYS DE LA

COMPANYIA TRASATLÀNTICA

DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació a ports americans del Atlàntich y N. y S. del Pacífich

Cada mes surten de Barcelona y de Cadix, vapors para Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y además ab trasbord para la litoral de Puerto-Rico, Cuba y Estals-Union.—La carga s'admet fins a dos dias a pans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors para Port-Seid, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins a la vigília de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cadix vapors para Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servy de Tànger.—Lo vapor «Joquin del Pólo» surt de Cadix los dilluns, dimecres y divendres, para Tànger, Algeiras y Gibraltar, retornant a Cadix los dimars, dijous y dissabtes.

Para más informen en Barcelona, Belpoll y Comp., Plá de Palacio, causó al carrer de la Marquessa.

NERVIS

La epilepsia (mal de Sant Pau), histèric, convulsions, vèrticks, tremolors, insomnis, migraña, dolors neuralgics, palpitations y demés accidents nerviosos, se curan sempre ab l'ELIXIR BELTRAN.—112 anys de gran éxit!

Venda: FARMACIA BERTRAN, Junqueras, 2

VÍ AMARGÓS

Tónico nutritiu de Peptona, Quina Gris, Coca del Perú y Vi de Málaga

Es lo millor dels tònics y l'únic reconstruyent natural y complet. De gust sumament agradable y tolerat per los ventres més sensibles, proporcionant als mals gástrics los materials necessaris para fer una bona digestió. Excita la gana activa la nutrició y fa recobrar las foras.

Lo VÍ AMARGÓS es lo vi dels convalescents, de las personas debilitadas, dels anémics, y en general, de tots aqueixos individus que, agotadas las foras digestivas, necessitan, no obstant, fer us d'un plan altament nutritiu y restaurador.

NERVIS

Para curar la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histèric, Tumor, Migraña, Palpitacions del cor, Pérdida de la memoria, Vèrticks, Deliris Convulsivos y demés malalties nerviosas, té fama universal lo

ELIXIR

POLIBROMURAT

AMARGÓS

No atenguen los brillants dibuixos ab que nos han honrat los més ilustres metjes d'Espanya y América. Demanades prospectes.

GRAN FARMACIA AMARGÓS

Plassa de Santa Agna, número 9.—Barcelona

GABINET MÈDICH ESPANYOL

dedicat a la curació de las malalties de las

Vías urinarias

DEL HOME Y DE LA DONA

Honoraris mèdics.—CORTS (Granvia), 222, primer

ULLS DE POLL Y DURICIAS

se curan desseguida usant lo

CALLICIDA ESCRIVÀ

Es de color clar y transparent. No es perillós d'usarlo com moltes de sas imitacions: es innocent. Es fàcil d'usar: se toca dues o tres vegades l'ull de poll o duricia ab lo pinzell netuat en lo CALLICIDA cada volta que s'usa y al cap de 4 ó 5 dies san l'ull de poll.

Estoiç, ampolleta y pinzellot, 6 rails

Se ven per tot Espanya, Portugal y América. A Barcelona, a casa del autor Jaime Escrivà.

Jaime Escrivà, Farmacia de la Estrella.—Fernando VII, 7, (cantonada del carrer d'Àrolas, en front lo passatge de Mados)

Ferro, Manganés, Fosfat de cals

Novas joves en la edat crítica ab la sanch pobre, organisme desmillorat, descoloriment, cansament, irregularitats en sas funcions: més de 200 metjes han certificat lo resultat de las

PÍLDORAS DE SALUD TRAYNER

(La robustesa del més bell sexe)

Fan venir gana, modifcan los temperaments raquítichs, desenvollian y hermesolen lo cos. Demanin los follets ab las instruccions a TRAYNER, farmacutich.—Dipòsit: Madrid, M. Garcia.—Barcelona: Societat farmacutich, J. Urlich y Companyia, Dr. Andreu, Successor de E. Buñil.—Tarragona: Dr. Cuchí.—Lleida: Dr. Francisco Altisent.—Girona: Doctor Joan Amatller.

DEU ANYS SEGUITS D'EXIT

DINER

sens interés adelantat, se deixa sobre robas, joyas, mobles, gèneros y altres objectes. Casa autorizada pel Govern y garantida ab lo dipòsit corresponent.

Mercaders, 10, principal.—Hi ha despaig particular

LO FRANCÉS

clar, fàcil pel non mètode «LUCIEN».

Obrint a 8 rails a l'Alcazarr del autor Rambla Flor, segon pla y llibres. Guia practica.

«Xacta de la Partida doble del mateix 5 rails.

Classes a 20 y 30 rails n.5

CASA al enseny, lliure de censos, composta de 2 botigas y 6. nos dobles, renda 6 per 100 net, se ven per 14,000 duros. Pas-seure d'Esquidillers, núm. 5, pral., de 11 a 1 y de 6 a 8.

Verdadera ganga. Per 9,000 duna casa del Eixample ben orientada y lliure de censos, que produïx un 4 per 100 net. Rabó: carrer de Zurano, 8, centre d'Anunciis

PISOS para llogar. Carrer Nou Sant Francesc, 27. Grans bones vistas, aygua abundant. Rabó, porteria.

REPRESENTANT

ó Dipositari

Contant ab bones relacions en la premsa, y ab garantia personal ó pecuniaria, se ofereix un ter Reu, en los ramis de Ultramarinas, Comissió, Bienes, Urologia, productos químichs, especialitats f rmacutichs y sos auxiliars. Informaran en aquesta ciutat, Cardona, 5, baixos.

Diner

al acte ab tota reserva en primera ó segona hipoteca a 4 per 100 any y ab lletra 1/2 per 100 mes, a pro letaria, comerciantes indivisos, us de fruyta, gèneros, papeletas, n'empeny y joyas. Ronda Universitat, 6, d. 1.ª, de 2 a 3.

Esquelas mortuorias

S'admeten fins a las sis de la tarde y fins a las tres del mati.

CLINICA-MANAUT

DISPENSARI PUBLICH

Comte del Assalt, número 43, primer

Malalties especials de la dona propias de son estat, y complicacions que d'ellas depenxeixen.

Tumors, llagas, fistulas, erupciones, catarras, hemorragias, alteracions mensuales, transformacions funcionals, etc., etc.

CONSULTA PUBLICA especial para las malalties de la dona: de 11 a 12.

CONSULTA GENERAL, para tota classe de malalties d'homes y nens, de 8 a 4.

OPERACIONES PARA OPERADAS PERFECCIONISTAS

Personal facultatiu. Servy permanent.—Asepsia, comoditat, llum electrica, etc.—Consultas per escrit: Comte del Assalt, núm. 43, pis primer.

LLIBRE NOU

Bons consells

obre religió y moral, medicina y higiene, economia casulana, filosofia, lleys, bona criansa, etc., per

D. Ramón Font, Vicari general y Arxiprest de Girona

En venda a las llibreries de «La Hormiga de Oro», de Bartomeu, Llordachs, Puig, Subirana, Verdaguer y de «La Tipografia Católica» a 2 pessetas l'exemplar.

CURA LO VENTRELL

La perla antigastrálgica del Dr. Delgado

Remey radical contra las malalties del ventrell, ja sta dolor, cor-agra, vomits després de menjar, desgana, debilitat del ventrell, mal gust de boca, disenteria, y en general totas aqueixas molestias que's indican malas digestions, sean o no dolorosas.—Dipòsit General a Sevilla: Farmacia «El Globo», Tetuan, 33.—A BARCELONA: Farmacia «La Es-trélla», Fernando VII, 7, de «El Globo», Plassa Real; de Borrall germans; Doctor Andreu, y J. Uriach y C.ª

L'ARXIU

Libreria de Joan Baptista Batlle

Tapineria, núm. 48

Compra y venda de llibres antics. Aquesta llibreria s'ocupa també de proporcionar a sos clients totes las obres, tant antigues com modernes, referents a Catalunya.

Publica periòdicament catales, que envia de franch a sos clients.

154 DEU SALVI A LA REYNAL

trevista? preguntà mentres l'esnocés s'alsava para retirar-se.

—Jo no diré res de la missió de que m'havien encarregat, milord, replicà. Pero me considero lliure de fer lo que puga com a ciutadà lleal para defensar los drets de nostra futura reyna.

Y ditas aquestas valentas paraulas, saludà y s'afanyà a tornar a la cambra del ferit.

Quan en Teddy tornà en sí, més de vintiquatre horas després d'haver sigut portat a casa seva, al principi se cregué sol. Mes un rumzeig suau li feu tornar lo cap tot seguit, y el altre cap de la passa vegé una joia vestida de negre, ab la cara girada envers ell, y que remenava alguna poció al cim d'una taula.

L'experimentat cinch minuts en sonni, preguntantse qué feya y què podia ser, abans que li vingüés al magi averiguarlo.

Al primer só de sa veu la joia s'estremí y feu un gesto de girarse, però no's mogué. Alashors la senti dir ab veu continguda y agitada:

—Silenci! Heu d'estar quiet y no enraonar.

En Teddy tingué una sotragada per tot lo

DEU SALVI A LA REYNAL 159

Emocionats per aquest testimoni de la previsorca sollicitut de la joia primipara, los altres tres no pogueren m